

KMETOVOALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirce, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inzerat na celi strani 16 gld. na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Inzerate zunaj Kranjskega sprejemata tudi Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10)

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani v Salendrovih ulicah števil. 5.

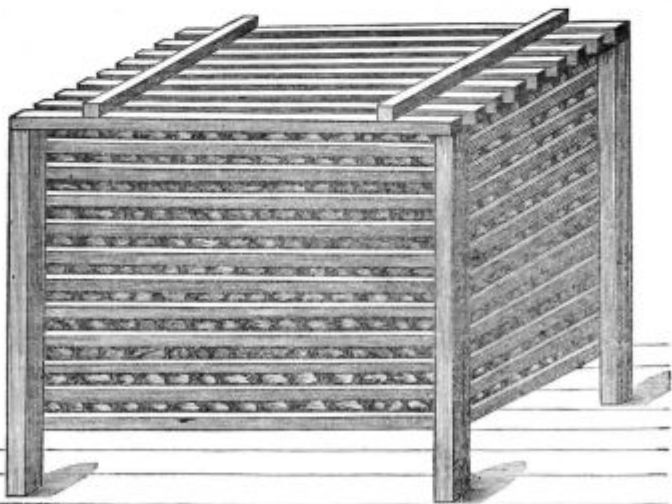
Št. 15. V Ljubljani, 15. avgusta 1890. Leto VII.

Obseg: Zakaj bi udje kmetijske družbe skupnih poučnih izletov ne napravljali. — Kako semenski krompir ohraniti dober. — Umorjenje mlade matice po prašnji. — O brejih kobilah. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inzerati.

Zakaj bi udje kmetijske družbe skupnih poučnih izletov ne napravljali?

Letošnja dunajska kmetijska in gozdarska razstava dala mi je povod k sledečim vrsticam. Koliko najzanimivejših predmetov iz vseh vej kmetijstva ni tam zastopanih? Koliko prekoristnega ne najde v razstavi sleharni kmetovalec? Pa kako prilično majhno bude število tistih naših kmetovancev, kateri bodo vse to videli, opazovali ter vsak po svoje doma ukoristili? Preverjen sem, da bi marsikdo izmed imovitih naših gospodarjev kaj rad na Dunaj popotoval, ko bi imel katerega človeka, ki bi ga tje spremljal in ga vodil po Dunaji in dunajski okolici (Klosterneuburg, Mödling itd.), osobito pa po razstavi. Ker pa takega človeka nima, ostane doma, in dunajska, reči se smé, velikanska, prezanimiva, prekoristna kmetijska in gozdarska razstava bode zaključena, ne da bi jo bil videl. Temu dalo bi se pa po mojem mnenju kaj lahko odpomoči, in sicer tako le. Centralni odbor naše slavne c. kr. kmetijske družbe razpisal naj bi skupen razstavni izlet udov kmetijske družbe, določil dan odpotovanju iz Ljubljane, določil pa tudi

moža, kateri bi izlet vodil. In boljšega, sposobnejšega od družbenega tajnika gospoda Gustava Pirca dežela pač nima. Na osnovo takega skupnega razstavnega izleta misliti, bilo je seveda že pred razstavo pravi čas. No pa čas je še vedno, ako se stvar s potrebno urnostjo in energijo začne ter izvêde. Kaj na mestu bil bi enak izlet bodoče leto v zlato Prago, ko bodo Čehi veliko deželno kmetijsko, gozdarsko ter obrtniško razstavo osnovali. Taki skupni izleti bili bi sploh ob vsaki prihodnji razstavi na mestu. Pri nas, ali za nas kranjske kmetovalce je to pač nekaj novega, nova misel. Tako ravna po drugih deželah, kakor na Češkem, Moravskem, Avstrijskem, Ogerskem itd., koder so taki skupni izleti že več let sem vpeljani. Bil sem le pet dni na letošnji dunajski razstavi, pa v tem kratkem času udeležili so se je skupno udje neke spodnje avstrijske kmetijske skupine (kasino) in udje kmetijske družbe moravske. Z Ogerskega pa je bilo prijavljenih kaj dosti takih skup-

Podoba 32.

nih izletov.

Pa ne le ob razstavah, ampak vsako in, ako že ne vsako, pa vsaj vsako drugo leto napravljali naj bi udje kmetijske družbe skupne poučne izlete po naši in po sosednih deželah. To pa po vzgledu naših gozdarjev, nemških

čebelarjev itd. Koliko koristnega bi marsikdo na svojem posestvu ne izvedel, ako bi priliko imel, kje stvar že izpeljano videti. Letos sem z učitelji in učenci deželne kmetijske šole v Grmu poučen izlet storil na grajščini grofa Barba v Rakovnik-Dobu in na grajščino barona Berga v Mokronogu. Ko smo polje, hleve, mlekarstvo gospoda grofa ogledovali, mislil sem si: glejte, kako koristno bi pač bilo ako bi marsikateri naših imovitih gospodarjev zdaj tukaj bil, da bi videl, kako kaže dandanes gospodarstvo preustrojiti, kako kaže obilno pridelovanje žita opustiti ter se živinarstva in s tem spojenega mlekarstva poprijeti. Mislil sem si, kako koristno bi pač bilo za marsikateriga posestnika, ki ima obilo senožeti v ravnini, da bi pri grofu Barbu videl, kako se trava s strojem kosi, s strojem grabi, s strojem suši; kako se komaj pokošena krma v „silo“ vloži in tako jako dosti stroškov za kaj drage delavce prihrani, krma pa pri najslabšem deževnem vremenu vendar le čista, nepokvarjena ohrani.

Mislil sem si dalje: kako koristno bi pač bilo, da bi marsikateri naših gospodarjev videl, kako se da mimo ali še celo po posestvu tekoča voda za gonitev mlatilnice, slamoreznice, reporeznice itd. izkoristiti.

No pri ogledvanju uzornih umetalnih senožeti barona Berga pri Mokronogu sem si zopet mislil: o kako prekoristno bi pač bilo, da bi si marsikateri naših gospodarjev, posestnikov malovrednih, kislih, mlakastih senožeti ogledal te senožeti, da bi se prepričal, kako se dá kaj malo vredna mlakasta senožet z umetalnim sušenjem, spojenim z namakanjem v najboljšo senožet spremeniti z ozirom na množino kakor tudi na dobroto sena. Baron Berg prideluje dandanes po svojih umetalnih senožetih do 80% več sena nego ga je pred izboljšanjem prideloval, in seno je fino, sladko seno, poprej pa je bila najslabša konjina, kakeršno njegovi sosede še dandanes pridelujejo.

In tako nahaja se še marsikje v naši deželi, ali pa po sosednih deželah, na primer na Štajarskem, Koroškem, Primorskem kako vzgledno urejeno posestvo, katero bi si naši imoviti, napredovanja željni gospodarji z največjo koristjo ogledali, le prilike manka. Skupni poučni izleti podajali bi pa tako priliko najbolje. Ob takih izletih bi se seznanili lahko udeleženci tudi z ureditvijo naših kmetijskih šol in zavodov, in marsikateri bi se preveril, da je pač jako malo umno, gospodarstvu namenjenega sina iz gimnazije ali realke h gospodarstvu prestaviti, ne da bi ga v kmetijski šoli, katero dežela z velikimi stroški vzdržuje, dal izšolati. Take izlete spojili bi lahko tudi z poučnimi predavanji, z razgovori o zastopstvu kmetijskega stanu po naših deželnih zborih in v državnem zboru. Ob takih prilikah seznanjali bi se kmetovalci med sabo, in marsikateri bi lahko stopil v zvezo za to in ono reč z domačim poštenjakom, a ne občeval s tujim človekom sumnoga značaja. Marsikdo bi se s svojo lepo domovino seznanil od blizu: Gorenjec spoznal bi Dolenjsko, Dolenjec Gorenjsko, Kranjec spoznal bi Štajarca, Korošca, Primorca, Štajerec, Korošec, Primorec Kranjca i. t. d. Potovanje je dandanes vendar jako po ceni, napredek v kmetijstvu prepotraben, zato ne odlašajmo dlje, ampak osnujmo skupne poučne izlete udov kmetijske družbe.

R. Dolenc.

Kako semenski krompir ohraniti dober.

I. Zimmer piše v nemškem gospodarskem listu „Oekonomu“ sledeče: Moja klet je razpostavljena povodju, in tako se mi je uže dvakrat pripetilo, da sem prišel ob ves

svoj semenski krompir. Mislil sem, kako temu pomagati, in slednjič dam narediti zaboje, v katere gre po 100 do 125 $\frac{1}{2}$ g krompirja. Zaboji so narejeni iz štirih vogelnikov, ki so spodaj ob enem kakih 25 $\frac{1}{2}$ m visoke noge. Tla, pokrov in strani so od lat, ki so pribite s presledki od nekaj centimetrov. Krompir se jeseni, ko je osušen in izbran, napolni ter pokrije s pokrovom, ki brani, da se ne primeša druga vrsta krompirja. Tako ohranim sedaj že več let krompir brez kali do pomladi, in če povodenj preti, morajo se zaboji kamor koli si bodi prenesti, ne da je treba krompir premetavati, kar je zlasti pomladi zelo škodljivo. Zaboji imajo pa še drugo prednost. Kakih 14 dni, predno je krompir saditi, velim zaboj (glej podobo 32.) nesti na kak zračen kraj ter ga pokriti s kako rahlo rečjo. Kmalu se naredi kratke, a močne kali, katere obzelenitev krompirja močno pospešujejo. Tudi bolne krompirje je lahko spoznati ter jih lahko potem odbrati.

Umorjenje mlade matice po prašenji.

Mnogokrat se primeri, da najboljši roj ne napreduje, kakor bi imel, ampak pojemlje in pojemlje, dokler se nekako vse ne razgubi. Navadno šele potem, ko je prepozno, zapazi čebelar, da panj nima matice. In kaj je tega krivo? Nič drugzega, kakor da je bila matica precej po prašenji zamorjena. Čudna prikazen to, pa vendar se zgodi, da čebele prvi večer podavijo vse mlade matice in si le eno izvolijo za mater in da tudi njo, kader se po prašenji oplojena domu vrne, čebele popadejo in zadavijo. Morebiti tega marsikateri stari čebelar ni še zapazil, ali si vsaj reči ni vedel razjasniti; pripeti pa se mnogokrat v žalost in škodo čebelarja. Izvrstni čebelar Klemke, po katerem smo ta članek posneli, pripoveduje, da je po takem načinu že večkrat izgubil najlepše matice, na katere je zlate gradove zidal in dobiček od njih že za dve, tri leta naprej preračunal, in pristavlja: „Naj bi nam kdo vzrok te grde, svojeglavne razvade naših ljubljensk, bodisi po resnem premišljevanji ali po naključji razodel ter tudi pomočke zoper njo naznanil, zaslužil bi si očitno zahvalo in pripoznanje vseh čebelarjev!“ Mi pa dostavljamo: Pomoček, s katerim bi zabranili umor oplojene matice, morebiti bi kmalu, ali vsaj ni dvomiti, sčasoma našli, naj bi le vzrok neugodne prikazni vedeli. Naj povemo našim bralcem neko tako prigodbo, kakor jo pripoveduje pisatelj g. Klemke; morda bode kaj razjasnila.

Posebno nespametno, pravi on, vedejo se mnogokrat mali roji in maločebelni panji. Zlasti se to primeri, kadar je več dni deževno in slabo vreme ter čebele nimajo mlade zalege gojiti. Kolikrat sem bil, če je potem kak lep dan nastopil, ves hud in jezen na nore živalce. Ker me je večkratna škoda zmodrila, čuval sem navadno tak dan s potrebnimi matičnicami v žepu pazno pred čebelnjakom, da sem napadeno matico, kadar se je bila vrnila, brž iz gneče rešil. Dasi sem tako marsikateri ohranil življenje, primerilo se mi je vendar, da mi je bila, kakor bi z očmi trenil, najljubša matica pohabljena ali celo umorjena. Ta nesreča se mi je primerila celo tudi pri takih maticah, ki se zaradi kakega koli vzroka niso oplojene povračale. Da čebelarjev ne trudim z malenkostmi, naj povem le en primerljaj.

Nekega dne pridem po navadi k čebelnjaku in najdem na izletnici panja z laškimi čebelami več godnih in negodnih matic mrtvih. Stara prav priljubljena mi matica je, kakor mnogo njenih sestric, zarad slabega vremena majnika meseca poginila. Nekaj časa premišlujem ter grem v čebelnjak in odprem zadnjo končnico brez vsa-

keršnega posebnega namena. Kar nenadoma zagledam mlado matico, kako po praznem satovji sem ter tja hodi. Mislite, da je svoj materni posel opravljala ter jajčeca legla? Ne, saj ni mogla še oplojena biti, ker zaradi slabega vremena ni bilo izleta za prašenje. Precej sem si mislil, da je bila tudi ona v smrt obsojena, pa je še o pravem času tu sem zbežala. Res je tako bilo. Mnogo čebel se je po okolici sprehajalo, pa za ubeglo matico se ni nobena zmenila! Ker ni bila posebno lepe postave in tudi njena obleka nekako beraška, cenil je tudi jaz nisem posebno ter sem jo njeni osodi t. j. smrti prepustil; pogledovat sem pa vendar večkrat hodil, kaj se bo zgodilo, ker vedel sem, da imajo čebele boljšo matico že izvoljeno za prihodnjo mater in kraljico.

Slabo vreme je le še trajalo in oplodilnega izleta matici ni dopustilo, torej sem se nadejal, da bode obsojena princezinja kmalu mrtva. Pa ni bilo tako. Njene moči niso pojemale, dasiravno ni bilo nobene čebele blizu nje; torej ni moglo drugače biti, kakor da so ji kake usmiljene samaritanke od časa do časa skrivaje donšale živeža. Izvoljena matica je velikodušno zaničevala tekmovalko ter jo pustila v miru, tudi v panji je bilo vse mirno, kakor da bi bilo vse v navadnem redu. Ko je bila mlada matica dosegla postavno starost in se je vreme vendar bilo zjasnilo, začela je izvoljena zaradi prašenja izletavati. Zdaj posebno sem se namenil panj opazovati, če si zaničevana kraljica ne bo prizadevala gospodarstva pribojevati. Bilo je res tako. Prva dva dni, ker je bilo vreme še negotovo, zapuščala je izvoljena matica le za kake trenutke panj, pa se spet kmalu vračala, zato je ostalo tudi vse pri stari navadi in vsakdanjem redu. Tretji dan je bilo prav lepo in toplo vreme, in tedaj se je bil panj namenil ženitovanje obhajati; le žal, da zaradi raznih opravil nisem mogel vedno panja opazovati.

Ko malo pozneje pridem, vidim že od daleč zmešnjavo in vstajo čebelnega kraljestva. Vse je kot brezumno in noro ven in noter, sem ter tja letalo. Zavržena matica in kraljica, dasi se je mogla osem dni skrivaje po praznem satovji potikati, vendar se svojim pravicam ni odpovedala. Zakaj tudi? saj je bila izvoljena njena tekmovalka ravno tiste starosti in tistega gnezda, torej dvojčica! Kako se je zaničevanka li kraljestva polastila? Prav lahko. Izvoljenka se je zaradi prelepega vremena predolgo razveseljevala ter zamudila naglo se povrniti. Čebele so bile v skrbi ter postale nepokojne. Išoč matere, najdejo osamljeno, morebiti prejšnje usmiljenke, katere so ji prej donšale hrano ter za njo vedele. Nezadovoljnih se nikjer ne manka, torej so ž njimi potegnile in zdaj se vse okoli zavržene gnete. Če jim je tudi sladke obljube delala, ne vem, ker sem bil, kakor rečeno, malo zamudil. Ko se izvoljena domu vrne, noče je v zmešnjavi nobena poznati; nekaj razgrajalcev in zločincev, kakeršnih je povsod dosti, popade jo in smrtno rani — umor je bil storjen. In od tod zmešnjava in noro letanje. Jaz ravno na to zločinstvo pridem. Kaj hočem? Skušal sem brž rešiti, kar je bilo mogoče, ker vedel sem, da se tudi oni zavrženi lahko v zmešnjavi enako prigodi. Ali komaj odprem skončnico, napade me cela tropa sovražno. Brž sežem po kadilnik ter krotim z gostim dimom laško pošast, ker bila je, kakor bi jo bil bes obsedel. Šele zdaj sem videl, da je bila neznanška gneča po praznem satovji, vsaj polovico čebel, kjer prej nobene ni bilo. Posebno je bila neka gruča kakor klobčič zamotana. Panj popadam ter ga dobro stresem, in vse popada pred me na zemljo. Prizadevam si matico rešiti, in res jo kmalu dobim. Ali kakšno? Ena zadnjih in obe sprednji nogi so bile že proč; ker živeti ne bi bila mogla, pritisnem jo še jaz malo bolj trdo s

prstom in — rešena je bila zemeljskih nadlog in smrtnih bolečin.

Zdaj naglo pogledam, kaj se godi sredi panja. Pa tudi tu zmešnjava, noro letanje sem ter tja in kačje sikanje. Tudi tu je bila prej izvoljena in zdaj oplojena matica v klobčiču. Hitro jo rešim, pa prepozno; bila je kakor rečeno, smrtno ranjena; zato sem tudi s to storil, kakor s prvo, in — imel sem dve mrtvi matici in panj — brez matice.

Vzrok zmešnjavi in umoru je v tem slučaju res bila zavržena, pa v panji prihranjena matica, in nespamet sem si tudi jako očital, da sem jo vedeče v panji pustil. Da tega ni bilo, morebiti bi oplojena matica po prašenju ne bila umorjena. Ali to ni vselej krivo umoru oplojene matice; ko bi to bilo pravi vzrok, pomagali bi si čebelarji prav lahko: odstranili bi zaničevano matico, in vsega bi bilo konec. Mogoče, pravimo da bi potem oplojena matica ne bila usmrčena; mogoče pa je tudi, da bi se bilo ravno tako zgodilo. Kakor smo že v začetku članka rekli, zgrabijo in zamore čebele namreč marsikatero matico po oplodilnem prašenju, dasi tudi zveden čebelar nobenega vzroka ne vé. Naj torej vsi umni čebelarji na oplodilni izlet matice in vedenje panja po vrnitvi oprasene matice skrbno in neutrudljivo pazijo, morebit. se sčasoma vendar posreči, da vzemo vzroke te škodljive svojeglavnosti čebel ter poiščemo in tudi najdemo pomočkov zoper njo.

O brejih kobilah.

Z brejimi kobilami treba posebno skrbno ravnati, ker vsled napačnega ravnanja kobila rada povrže, ali je žrebe spačeno ali šibko, tako da ima vsekakor konjerejec škodo. Vsaka breja žival je veliko bolj občutljiva, zatorej jej vnanji vplivi pa tudi hrana hitreje škodujejo, nego nebretim živalim.

Breja kobila lahko dela do enega meseca, predno se ožrebi, samo presiljevati se ne sme. Hrana mora biti zdrava in obilna, nikakor se breji kobili ne sme pokladati krma, katera provzroča grižo ali zaprtje. Proti koncu jej ni smeti dajati krme, ki potrebuje mnogo prostora, da ni žrebe prenatensnem v maternem telesu. Če se kobila nezmerno krmi, pa odebeli, zatorej se teže ožrebi in ima manj mleka. Brejim kobilam je po štirikrat pokladati, da laže prebavljajo. Tudi jih ne smemo dolgo puščati v hlevu, ker potem jim otrpne organizem, plod v telesu se povoljno ne razvija, in kobila se težko ožrebi.

Kdor noče z brejimi kobilami dosti skrbno in lepo ravnati, naj ne plemeni, ker mu ni pričakovati ugodnega uspeha. Mnogi naši kmetje pa imajo od konjereje lepe dohodke, torej jim bode koristno, da pomnijo naše besede in se ravnajo po njih, predno jih pouči škoda.

Razne reči.

— **Kako se obvaruje sir plesnobe?** Da sir ne splesni, ugasi živega apna ter ga, kadar razpade, presej skozi gosto sito. S tem apnom potresi po vrhu sirove hlebce. Apno godf sir, brani, da ne postane tako brž črviv, in popolnoma odvrča plesnobo. Na ukus sirov pa apno ne upliva prav nič.

— **Maža za konjska kopita.** Vzemi po en funt voska, kolofonija, medu, terpentina in štiri funte svinjske masti. Vse to stopi v posodi in raztopini prilij funt lanenega olja. To tekočino mešaj, ko se hladi, da se vse sestavine enakomerno pomešajo. Ta maža pomaga, če pokajo kopita, ker kopito omeči in mu pospešuje rast.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 168. Blagovolite sporočiti v „Kmetovalci“, kako se dobiva macesnovo seme? (Ž. G. v L.)

Odgovor: Dobiva se seme iz macesnovih češarkov, kakor iz češarkov drugih jelovih dreves; gledati se mora le na to, da se ne devajo na prevroče peči sušiti, sicer bi izlezla smola iz njih, in bi se zasmolili, ne pa odprli. Po Koroškem in Tirolskem, koder potrebujejo veliko macesnovega semena, devajo česarke, predno jih postavijo na sonce ali na peč, v velike škafe v vodo, iz žleba tekočo, da se smola dobro odmoči. Macesnovo seme je podobno semenu črnega bora, le voglato je in nekoliko manjše. Pred sejanjem treba seme namakati 24 ur v vodi zavoljo debele kože; nato se mora precediti in posušiti toliko, da se ne sprijema. Seje pa se tako, kakor seme hojevo, le samo bolj redko.

Vprašanje 169. Ker mi lisice delajo veliko škodo rad bi jim s strupom zaudal, a ne vem, s katerim in kako. Prosim pouka. (Ž. G. v L.)

Odgovor: Lisicam je najboljšje zaudati s strihninom (ki se le v lekarni dobi z receptom zdravniškim), katerega se namaže na kos jeter. Paziti je, da druga žival ne more blizu.

Vprašanje 170. Imam gredo s šparglji, kateri so mi mnogo let dobro uspevali. Letos se je pa prikazal po rastlinah neki mrčes, ki mi dela mnogo škode. Kako bi ga pregnal? (Fr. P. v Lj.)

Odgovor: Pred vsem bi nam morali ta mrčes popisati ter povedati, kakšno škodo in kako jo dela. Skoraj gotovo bode špargljeva muha (latinski *crioseris asparagi*). Škoduje muha in nje ličinke (črvi), katere samica v špargljeve glavice zalega. Pomoč proti nadležnežu je ogledavati špargelj, in sicer zjutraj prav za rano, vsekakor pa pred solncem. Takrat sede muhe prav mirno po špargljevih glavicah, zato jih je lahko obirati in tretji. Muha ima rdečo glavo, rdeče prsi in noge, hrbet je pa sivo zaprašen in nejasno progast. Samica ima dolgo, rjasto bodalce, s katerim jajca vsaja za luske na špargljeve glavice. Tudi krila so rjavkasto črna in belo lisasta. Te lise so popolnoma čiste in prozorne. Vrtnarji imajo za izvrstno sredstvo proti špargljevim muham pogosto škropljenje s takovo vodo.

Vprašanje 171. Prosim, poučite me, katere vrste ledena bi bila najboljša in najpriprostejša, kako jo je narediti, kakšna naj bo streha in koliko debele stene? Je li med lesene stene devati še kaj drugega boljšega nego žagovine? (Fr. Z. župnik v S.)

Odgovor: Na Vaše vprašanje odgovorili bomo prihodnjici ali vsaj v eni prihodnjih številkih v posebnem članku bolj obširno. Za danes le toliko, da najslabše za take namene vodi toploto stolčeno oglje, zato je vsled tega veliko boljše nego žagovina. Ogljeni drobir se pa pri vsakem kopišču lahko zastonj dobi.

Vprašanje 172. Od kod prihaja, da mi gre vsejana živinska pesa hitro, ko nekoliko odraste, v seme? To se mi dogaja sedaj uže drugo leto, ne da bi rabil staro seme, ampak vsako leto pridelam novega semena od najboljših gomolj. Enako tudi drugi kmetje tožijo. (I. S. v D. pri T.)

Odgovor: Vzrok bode največ Vaše neprimerno podnebje in deloma tudi tla. Zaradi tega Vam priporočamo vsako leto naročiti svežega semena, n. pr. s Češkega.

Vprašanje 173. Kateri pripomoček je najboljši proti sitnim muham v hlevu? (A. D. F. v na Č.)

Odgovor: Proti muham je mnogo sredstev, najbolj pa hvalijo lavorovo olje, katero se primeša vodi ter ž njo umije živina, jasli in sploh kar je lesenega ter poškrope stene in strop. Mi nimamo glede muh nič izkušenj, vprašamo pa naše č. bralce, ako jih kedo ima, da nam poroča.

Gospodarske novice.

* Dne 31. julija t. l. sta se poročila v Išlu ces. vis. nadvojvodinja Valerija, hči našega presvetlega cesarja, in ces. vis. nadvojvoda Franc Salvator. Veseli dogodek v naši preljubljeni cesarski obitelji vzbudil je v srcih vseh Avstrijcev najprisrčnejša voščila za srečo visokih novoporočencev. Med tisočerimi, kateri so hiteli izražati svoja najprisrčnejša voščila, tudi kmetijska družba kranjska ni zaostala. V njenem imenu, oziroma v imenu vsega kranjskega gospodarskega stanu šla sta se poklonit c. kr. deželnemu predsedniku visokorodnemu gospodu baronu Winklerju družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Ivan Murnik in tajnik gospod Gustav Pirc ter sta prosila sporočiti družbena voščila in udanostdo najvišega mesta, kar je gospod deželni predsednik tudi obljubil storiti.

* Občni zbor c. kri kmetijske družbe kranjske za l. 1889. bode po ukrepu zadnje odborove seje v četrtek dne 30. oktobra t. l. v Ljubljani. Da se je občni zbor toliko zakasnil, krivo je obilno delo, katero je imela to leto družbena pisarna s pripravami za dunajsko razstavo ter z oddajanjem semenskega krompirja, modre galice itd.

* Krompir letos zelo boleha skoraj po vsem Kranjskem. Kamor pridemo, najdemo krompirjevo zel uže črno, ali pa je uže začela črneti. V prihodnjim listu priobčimo o krompirjevi boleznih obširen članek iz peresa gospoda Fr. Štuparja, kojega je c. kr. kmetijsko ministerstvo poslalo na poučno potovanje na Tirolsko. Švico, itd. in ki si je o krompirjevi bolezni mnogo nabral izkušenj.

* Logaška podružnica je imela 29. junija občen zbor, ob katerem so med drugim izvolili nov odbor, in sicer za predsednika gospoda Martina Petriča, posestnika na Čeveh, za odbornike pa gg.: Frančiška Arka, posestnika v Dol. Logatcu, Vojteha Rebnikarja, nadučitelja v Dol. Logatcu, Ivana Riharja, posestnika v Gor. Logatcu, in Josipa Smoleta, posestnika v Dol. Logatcu.

* O škodi po strupeni rosi na trtah se čuje, da se je uže povsod prikazala. Koder je bilo o pravem času škropljeno, zdrave so popolnoma trte, drugod je listje uže rumeno. Opozarjamo, da je še vedno čas škropiti, kdor hoče vsaj les za prihodnje leto rešiti. Naše trte so opešale, zato jim peronospora toliko bolj škoduje. Uže letos se je pokazalo, da so se lansko leto bolne trte letos popolnoma posušile. Galice je pri kmetijski družbi še vedno dobiti.

* Premovanje govodi bode kmetijska družba priredila letos troje, in sicer le okrajna, ker za pokrajinska letos zaradi dunajske razstave družba ni dobila državne podpore. Premovanja bodo v Kamniku, v Vipavi in v Št. Vidu pri Zatičini.

* Tujci na blejskem letovišču priredili so na svete Ane dan veselico, katere čisti donesek so dali kmetijski podružnici blejski in revnim šolarjem ljudske šole v Bledu. Podružnica je dobila 42 gl.

* Sadna letina na Francoskem, zlasti kar se tiče mošnega sadja, bode zelo slaba in treba bode uvažati od drugod veliko sadja. Avstro-ogrsko kupčijska zbornica v Parizu javlja to kmetijski družbi kranjski s prošnjo, naj se o tem obvestijo naši sadjarji.

* Da je bila postava za povzdigo živinoreje zelo potrebna, v dokaz bodi to, da nima na pr. sedaj cela obširna in za govedorejo zelo važna okolica Bleda in Lesec nobenega

dobrega bika. Skrajnji čas je, da bo postava zabranjevala take slučaje, ki so v veliko škodo živinorejcem, in želeti je, da pride brž ko mogoče lani sklenena postava v veljavo.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 4. avgusta 1890.

Posvetovanje je vodil družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Murnik, navzoči so bili podpredsednik gospod Jos. Fr. Seunig ter odborniki gg.: baron H. Lazarini, Ogorevc, Robič, Witschl, dr. pl. Wurzbach ter tajnik Gustav Pirc. Gg. odborniki Goll, Lenarčič in Povše so opravičili odsotnost svojo.

Družbeni predsednik uaznanja, da sta se s tajnikom poklonila 31. avgusta visokorolnemu gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju ter ga prosila v imenu družbe sporočiti do najvišjega mesta ter novoporočencena gospe nadvojvodinji Valeriji ter nadvojvodi Francu Saleatorju družbene čestitke o priliki njijne poroke. Odbor vzame to z odobravanjem na znanje.

Glavni odbor vzame na znanje od vis. c. kr. kmetijskega ministerstva dovoljene državne podpore ter jih ukrene porabiti na nastopni način:

Podpora za lanarstvo v znesku 300 glđ. se porabi pomladi l. 1891. po dosedaj običajnem načinu.

Podpora za družbeno drevesnico v znesku 300 glđ. se porabi po naročilu ministerstva, ravno tako tudi podpora za zatiranje peronospore v znesku 400 glđ.

Za povzdigo gospodarstva dovoljena podpora v znesku 2000 glđ. se porabi za nakup plemenskih bikov.

Podpora za dunajsko razstavo v znesku 800 glđ. se porabi v ta namen.

Predno se porabi podpora za povzdigo ovčarstva, ukrene odbor poprej obrniti se do kmetijske družbe koroške zaradi nekaterih razjasnil o bergamaških ovcah, od katerih krvi so tudi ukviški ovni.

Podpora za čebelarstvo v znesku 100 glđ. se porabi pomladi l. 1891. enako kakor lansko leto.

Zarad ribarske podpore v znesku 100 glđ. ukrene se dogovor z vis. c. kr. kmetijskim ministerstvom.

Odbor ukrene prirediti oktobra meseca okrajna premovanja govedi, in sicer v Kamniku, v Vipavi in v Šent-Vidu pri Zatičini.

Glavni odbor ukrene izposlovati iz deželne podpore primerno vsoto za konjarski odsek v prireditve konjskih dirk v Šent Jarneji in na Vrhniku.

Za družbeno drevesnico ukrene se izposlovati iz deželne podpore primerno vsoto.

Poročilo vodstva podkavske šole o izpitih I. letošnjega tečaja se vzame na znanje.

Za državne ustanove se priporoče učenci podkavske šole Franc Jerin iz Bistre, Anton Vintar iz Bistre, Janez Sterle iz Kota in Ignacij Langewalter iz Godoviča.

Potom c. kr. kmetijskega ministerstva izročeni predlog deželnega odbora, oziroma zbora, o ustanovitvi zimske kmetijske šole ter nastavljeni še enega popotnega učitelja izroči se v poročanje gospodu odborniku vodji Povšetju.

Avstro-ogrška kupčijska zbornica v Parizu naznanja, da je to leto na Francoskem slaba sadna letina, kar naj se zaradi prodaje moštnega sadja razglasi. To se ukrene v „Kmetovalci“ priobčiti.

Zarad zastopnika v državnem železniškem svetu ukrene glavni odbor začeti dogovor s koroško kmetijsko družbo.

Prošnjo občine Šent-Peter na Krasu za dovolitev novih semujev se ukrene c. kr. deželni vladi priporočiti.

Prošnjo ljudske šole v Metliki za podporo šolskemu vrtu se odstopi deželnemu odboru.

Za zastopnika družbe ob shodu kranjsko-primorskih gozdarjev se imenuje gospod odbornik in deželni gozdni nadzornik W. Goll.

Občni zbor za l. 1889. se določi na četrtek 30. oktobra t. l. Odbor ukrene vpisati družbo za člana mejnarodnega kongresa na Dunaji in poveri tajnika, da zastopa družbo.

Enemu družbenemu dolžniku se dovoli posojeno vsoto brez napovedi vrniti, drugemu se pa privoli menjava neke parcele z njegovim sosedom.

Družbenemu tajniku se ukrene povrniti troške njegove za potovanje v Švico zaradi proučitve tamošnjega sirarstva in se ukrene v ta namen izposlovati deželno podporo.

Odbor vzame na znanje dopis vodstva južne železnice, da je zarad znižanja voznih tarif za sadje iz Postojine na Dunaj stopil v zvezo s I. sadjarsko zadrugo na Slapu v Vipavi, dalje izvolitev novega odbora logaške podružnice in potrdilo računa podkavske šole od ministerstva.

Za nove ude se vzprejmejo:

Fran Wittine, posestnik v Črmošnjicah; Ivan Sancin, posestnik v Dolini pri Trstu; Aleš Bergant, posestnik v Šent Jurji pri Kranji.

INSERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zeló priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

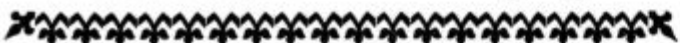
Semensko rž

in sicer „Labradorsko in „kolosalno“ oddaja podpisana družba dokler jo kaj ima iz doma pridelane zaloge

le udom po 7 glđ. 50 kr. za 100 kg.

Te vrste rži izvrstno obrodé, ne pozebejo ter dado veliko lepe slame. Letos je družba pridelala štirinajstero seme. (71—1)

C. kr. kmetijska družba v Ljubljani.

Proti boleznim v vratu,

hripavosti, kašlju, zlasti pri otrocih;

= proti boleznim v želodeci in mehurji =

kakor tudi fina namizna kislina voda

je posebno priporočan

(3—7)

koroški rimski vrelec.

Na prodaj pri M. E. Supanu v Ljubljani in pri F. Dolenzu v Kranji

„Ljubljanski zvon“.

(2—11)

Stoji pol leta glđ. 2.30, četrt leta glđ. 1.15.

Lekarna Josipa Svobode

pri „zlatemu orlu“

Ljubljani,

Prešimov trg.

ima vedno naprodaj skušene lekarniške posebnosti ter priporoča kmetovalcem zelo priljubljena, skoz mnogo let izkušena in z izvrstnem uspehom rabljena zdravila za živino, in sicer:

Živinski prašek kot občno zdravilo za konje, goved in prašiče, ki se doda krmi. En zavoj stoji 20 kr. veči 30 kr.

Konjski cvet (restitučni fluid) za obdrnjenje konjskih nog kot izvrstno krepčilno sredstvo za konje, ki na nogah slabé. Velika steklenica stoji 80 kr., kdor jih več naroči, dobi jih cenejši. (23-14)

Zdravila razpošiljajo se vsaki dan. Pri naročilih zadostuje dopisnica. Naslo je: Jos. Svoboda, lekarnar v Ljubljani.

Najcenejša, najboljša, skušena rujava maža za les je

Barthel-jev izvorni karbolinej,

kateri trajno varuje

namazane ograje, skednje, skladišča, strehe, vozove, orodja, tla pred gnjilobo, trhlenobo, gobo, mrčesem.

V hlevih karbolinej razkužuje.

1 kgr. zadostuje za 6 štirjaskih metrov. Popisi pošiljajo se zastonj. (63-6)

5 kgr. težke pošiljatve za poskušnjo po 1 gld. 50 kr., 100 kilogram. 16 gld. iz Dunaja.

Mihael Barthel & Comp.,

na Dunaji WIEN, X., Keplergasse 20.
Ustanovljena l. 1781.

Zaloga pri Bratih Eberl v Ljubljani

Izvrstne pluge

z železno desko in pravilno narejene
izdeluje in jamči za dobro in pošteno delo
ALOJZIJ ŠTRUKELJ, (70-1)
kovač v Šentvidu nad Ljubljano.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradci.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izbrano zalogo

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; sadnega drevja, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, spahrje, kordone in enoletne požlahnitve; divjakov in podlag za pritlikovce; jagodnega sadja; lepotičnega drevja in grmovja, drevja za drevorede itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vsih vrst sadja

cenike je dobiti zastonj in franko.

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških inštrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nozar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh novarsko in fino kovaško orodje za kmeto-žalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede (4-15)

Andr. Druškovič

trgovina z železom, mestni trg št. 10,

priporoča po zelo nizki ceni okove za okna in vrata, štorje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena

štedilna ognjišča in njih posamezne dele-

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivaj vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okovi.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmerom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

(21-14)

Išče se izučen

koji je ob jednom vrtnar. Ponudbe naj se pošiljajo
g. F. Fridrich-u, graščaku v Mirasan-u,
pošta Celje. (68-2)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinarstvo!

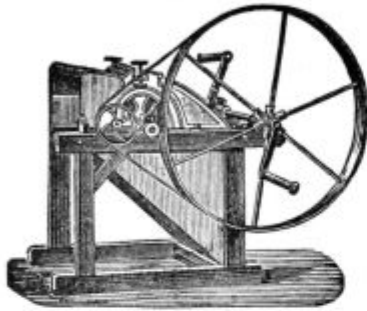
Stiskalnice in mline za oljke
Stiskalnice za grozdje in sadje
ter trtne škropilnice
Grozodne in sadne mline

najnovjše se
stave in v
vseh veli-
kostih.

mlatilnice, žitoči-
stilne stroje, gepelje
sejalne stroje, za
turščico robkati,
pluge itd. itd.

Šušilnice za sadje
in zelenjad

Šušilnice, izvrstne ter
ceno in vsake vrste po
fabriških cenah.

**IG. HELLER, Dunaj (Wien), Prater-
strasse 78.**

Cenike in dobre svete na zahtevanje zastoj.

(52-9)

Prekupci dobe znižane cene.

Iščejo se dobri zastopniki, kateri se dobro plačujejo.

Esenca za želodec

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani je ko-
ristno zdravilo proti boleznim že-
lodeca in črev, jeter in vranice, proti
zlati žili, telesnemu zaprtju, vodenici,
povračajoči se grizi, kakor tudi proti
glitam pri otrocih.

Kemična analiza je pokazala, da so
zdravila, katera hvalisajo kot nezmotljive pri-
pomočke proti raznim boleznim ter jih pro-
dajajo pod kričecimi imeni, posebno balzami
in kroglice, sestavljena iz lopatike
(aloë) in drugih škodljivih snovij.

Od dr. Hager-a, v Frankobrodu ob
Odrin profesorja Knapitsch-a, zapriseženega sodnega kemika v Ljubljani napravljena kemična analiza te esence, pripravljene po receptu dr. Stöckl-a, c. kr. vladnega svetnika in zdravstvenega poročevalca za Kranjsko, z ozirom na naj-novejše skušnje in predpise denasnjih zakonov, je za trdno pokazala, da je ta esenca sestavljena iz samih zdravlilnih, med rastlinstvo spadajočih snovij, da v njej ni niti tro-hlice lopatike, da ni nikako drastično sredstvo, mar-več lahko in ob jednem zanesljivo, delovanje organov ure-jajoče zdravilo, ki organizmu nikakor ne škoduje, če se prav delj časa rabi. To esenco prodaja po 10 kr. samo izdelovatelj

**G. PICCOLI, lekarna „pri angelu“
v Ljubljani na Dunajski cesti.**

Po 15 kr. dobiva se v lekarni Sladović-evi v Novem mestu, kakor tudi skoraj v vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, v Istriji in v Trstu. (40-11)

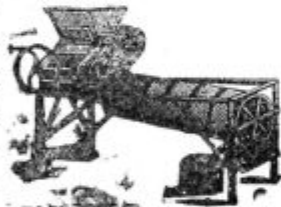
Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 stekleničah za gl. 1-36, po 24 za gl. 2-60; po 36 za gl. 3-84; po 44 za gl. 4-26; po 55 za gl. 5-26; po 110 za gl. 10-30; po 550 za 50 gl.

Založba tovarne

pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu (v lastni hiši).

Tu se dobivajo najbolj različni kmetijski in drugi stroji in orodja n. pr. mlatilni stroji na vlačilo (Göpel) in na roko slamorezni, šivalni, potem stroji, s katerimi se žito čisti in odbira, dalje malni, ki snazijo, žito trejo (šrotajo) in sadje mečkajo, potem otrgači za koruzo robkati in grozdje obirati, za vino in sadje, smrki (pumpe), dalje tudi trombe za gnojnico; stroji s katerimi se repa in korenje drobi, preproste in dvojne pluge, blagajnice, varne pred tatom in ognjem, stroje za zehnanje in ožemanje po Strakoseh in Bonerjevemu načinu i. t. d.

Kmetovalci, ki ne morejo precej plačati nakupno vsoto za prekoristne stroje i. t. d., morejo plačati tudi pozneje, na pr. o Vseh svetih, o Božiči i. t. d. Imam tudi za kmetijske stroje veččega monterja (mašinista, ki se zastopi na sestavo strojev), ki je v stanu vsak stroj, bodisi, da ga goni človek, žival, voda ali par najboljši sestaviti ter ga prirčiti da dobro gre. To je velike vrednosti za kupca mojih strojev, zlasti ker jih monter skoraj nič ne stoji. (24-6)

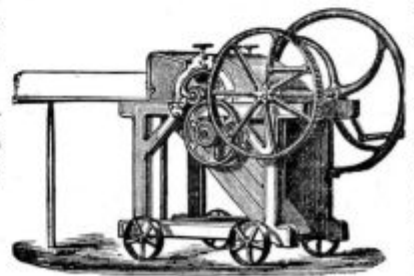
Jaz se tedaj priporočam za prav obilno nakupovanje, svarim pa ob enem gg. gospodarje, da se varujejo kupiti stroje od potovalecev (agentov), kateri so s svojim nepoštenim postopanjem uže marsikaterega gospodarja spravili v zadrego. —

Praviloma naj nikdo ne kupi reči, katere ni poprej videl, in če to ni mogoče, vsaj ne od ljudi ali od tvrdk, katere nihče ne pozna. Z neprevidnem postopanjem je bil uže osleparjen mar. sikater dober in pošten kmetovalec.

Moj popotnik Ivan Grebenc ima mojo legalizovano, splošno pooblastilo, nanj se morejo kmetovalci popolnoma zaupati in mu dajati naročila za mene. Drugače pa prosim se pismeno in z zaupanjem na me obrniti.

S spoštovanjem

Franc Detter

PROGRAM

konjskih dirk v trab za 1890. leto

prirejenih od konjarskega odseka c. kr. kmet. družbe kranjske

na Vrhniki dne 6. sept. in v Šent Jarneji na Dolenjskem dne 13. sept. t. l.

Dirki bodete na dan premovanja konj popoldne točno ob 2. uri.

I. Dirka treh- in štiriletnih kranjskih žrebcev in kobil.

Določila za dirko na Vrhniki.

Daljava 1200 metrov. Darila se bodo izplačala le tedaj, ako pride konj vsaj v treh minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v dveh in pol minutah na cilj.

Prvo darilo	. 40 gld.
Drugo »	. 20 gld.
Tretje »	. 10 gld.

Določila za dirko v Št. Jarneji.

Daljava 1000 metrov. Prvo darilo se bode izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v treh minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v dveh in pol minutah na cilj.

Prvo darilo	. 100 gld.
Drugo »	. 40 gld.
Tretje »	. 20 gld.

II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil.

Daljava 2400 metrov. Darila se bodo izplačala le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo	. 30 gld.
Drugo »	. 20 gld.
Tretje »	. 10 gld.

Daljava 2000 metrov. Prvo darilo se bode izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo	. 50 gld.
Drugo »	. 25 gld.
Tretje »	. 10 gld.

III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmenj eno leto lastnina kranjskega posestnika.

Daljava 2400 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo	. 25 gld.
Drugo »	. 15 gld.
Tretje »	. 10 gld.

Daljava 2000 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo	. 40 gld.
Drugo »	. 20 gld.
Tretje »	. 10 gld.

Udeležitev pri dirki je zglašiti pisмено ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu na Vrhniki oziroma v Št. Jarneju.

Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglašitvi 1 gold. kot vstopnino.

Pri dirki veljavne določbe.

1. Razsojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki.

2. O vseh prepirih razsojujejo z večino glasov razsojevalci.

3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretjega leta naprej. To je dokazati z listkom, katerega je dobila konjeva mati pri oplemenitvi.

K III. dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj eno leto — od dneva dirke nazaj šteto — nepretrgano v lasti kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom.

4. Kdor se ni zglašil v pravem času, ne sme priti s svojim konjem na dirjalske.

5. Ako se zglašijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa določila podpisanega odseka.

6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti.

7. Dovoljeno je kaki navzoči osebi precej dokazati, da kak konj nima pravice, po gorenjih določenih dirjati v kateri dirki.

8. Voz je vsakeršen dovoljen in za leto 1890. tudi bič (gajžla.)

9. Tekmovalci morajo biti na dirjalski, to je pol ure pred začetkom dirke. Tu je voznike naznaniti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride prepozno, ne sme tekrovati.

10. Razvrstitev dirjalcev določa žreb.

11. Vsak tekmovalec dirja sam za se, in za vsakega posebe se določi, koliko časa je dirjal.

12. Dovoljeno je vozniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi.

13. Tekmovalci, ki vsem določilom odsekovim nočejo ustreči, izključijo se od dirke.

14. Konja, ki med vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor med dvema zastavama (25 metrov) v galop, ali če pride v galopu na konec, izgubi pravico do darila. Z vsakim tekmovalcem se pelje član odbora kot priča.

15. Ugovore zaradi nepravilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu odboru.

V Ljubljani, 1. avgusta 1890.

Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Franc Povše, podpredsednik.